

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona.
 Másik évre 12
 Vidéken: Negyedévre 5
 Másik évre 8

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszsám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A helyzet nehézségei.

— márc. 29.

A politikai szituáció nehézségei nap-nap után egyre nőnek. Még ha a nehézségek magukban véve nem is növekednének, maga az a tény, hogy a kibontakozás egyre késik, egymagában is súlyosbitja a helyzetet. Súlyosbitja egyrészt azért, mert az égetően szükséges teendők óriási halmazára való tekintettel minden elfecsérelt nap óriási veszteséget jelent. De súlyosbitja az által is, hogy mindjobban angazsálja magát a harcban az ostromló fél s mind nehezebbé válik a becsületes tranzakció módozatainak kifejtése.

De a helyzet objektív nehézségei is növekednek. Aggodalomkeltő szimptomák azok, a melyek a legutóbbi parlamenti ülések alatt nyilvánvalókká lettek, miután hosszabb időn át lappangtak. Láttuk azt a hatalmas animozitást, a mely a szo-

ciáldemokrácia ellen megnyilatkozott s a kormány ellen egységes ellenzék egy pillanat alatt két táborra oszlott. A balközépen csoportosultak a klerikálisok, a kik a legvastagabb szidalmakkal illették a szocialistákat s a szélsőbalon megszólaltak a radikálisok s hangjuk bár gyengébb volt, egy-két közbekiáltásukkal dokumentálták, hogy a balközép felfogásától távol állanak.

Tagadhatlan tény, hogy Széll Kálmán a politikai kavarodásban a helyes politikai alapra helyezkedett. Az arany középuton haladt, óvakodván a szélsőségektől. Ha Széll Kálmán politikájától az erőszakosság teljesen távol áll, így ez az elv nem vonatkozhatik csak a parlamentben képvisellelletl bíró pártok országos hírére. A jog, törvény és igazság mindenkinek szól ebben az országban. A jogrend védelmét élvezzi a szocialista is, a míg a törvényeken magát tul nem teszi. Majd Széll Kál-

mán, a mint leplezetlenül megmondta, nem szimpatizál a szocializmus nemzetietlen principiumaival, a meddig azonban a törvény védelmére méltók, e védelmet tőlük meg nem vonhatja. Elvitázhatatlan, hogy a kormányelnök felfogása diadalmaszkodott e diszkusszióban, mégis a mélyrehatóbbnak tűnő ellentét e felbukkanása nem lehet jó omen. Aggódva nézzük egyrészt a klerikalizmus térfoglalását és szabadabb megindulását s aggódva sejtjük, hogy ennek reakciója nem lehet egyéb, mint a legradikálisabb, a szociális irányzat megerősödése. Mindkét végletet egyaránt károsnak és veszedelmesnek ítéljük.

A diszkuszió ilyenképen a parlamentben incidensről-incidensre halad. Kormány es irány nélkül, csak a cél áll tisztán: a katonai javaslatokat illetőleg a határozathozatal megakadályozása. A jövő héten a nagy harc új fázisába lép. A kormány a

Céltalan harc.

Írta: Rudnyánszky Gyula.

Lázong a sziv és forr az elme;
 Új forradalmak veszedelme
 Torlódik a világ fölél.
 Felhő dörög, villám cikázik;
 Zug a tömeg: „Henyél a másik,
 Mi dolgozunk s a bőség az övé!”

Az egyik a gyönyört megunta;
 És véle szemben áll a munka,
 Amelynek a gyönyör kevés.
 Hol van a jog? bölesek kutassák!
 De szomorú, sivár igazság:
 Sem itt, sem ott nincs megelégedés.

A bőség fáradt élvezője
 Csupán az elv védelmezője,
 Maga a cél esömör neki.
 Amije van, fecsérli régen;
 Már kedve nem telik a kéjben,
 Csak azt vitatja, hogy megilleti.

S a lázadó mit is kíván hát?
 Először a jobbmodu kárát,
 Aztán a másét sorba mind;
 Nem, hogy dolgozzék, aki lomha,
 De, hogy ő jusson hatalomra,
 Mely a bitor kézből esábitva int.

S készülnek, hogy egymást kiirtják.
 Legyőzni, nem! meggyőzni inkább
 Vajjon melyik részt kellene?
 A két táborban vermet ásnak;
 Pedig szegények! egy se másnak,
 Mind önmagának legfőbb ellene.

A jobb kezét mind eltaszítja;
 Az őrtüzet sziszegve szítja
 A lesben álló gyűlölet.
 Ez kész rombolni az oltárig;
 Amaz meg gyűjti katonáit
 S a hitvány esőselék közé lövet.

Igy készül a harc. S ha kitör majd,
 Mi lesz a vége? . . . Mennyi kört hajt
 Egy kő, midőn a tóba hull!

A sok kör szinte már habokká
 Gyűrűdzve széled mind nagyobbá --
 És a tó végre mégis elsimul.

A földön végtelen időkig
 Minden magában ismétlődik
 S a harcra egy csak itt a tér.
 Az ős anyag, mely halhatatlan,
 Megujul millió alakban
 S a régi ember mindig visszatér.

Világgá nem kürtölte kábel,
 Hogyan csinálta Kain-Ábel?
 De most is azt látjuk csupán:
 Más néven és más jelszavakkal,
 Megverve változó javakkal,
 Testvérek állnak szemközt a tusán.

A boldogok hamar meghalnak;
 Ellenben a duló viharok
 Nyomat sokáig látni még.
 Hallgatnak mind, akik szeretnek;
 De az elégedetleneknek
 Szívében a panasz mint vészjel ég.

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

ház asztalára leteszi az új indemnítást. Vajjon minő fogadtatásra számíthat ez a törvényjavaslat? Ettől nagyon sok függ. Április hó végéig az indemnitynek törvényre kell válnia, ha az ex-lex-állapotba kergetés nem célja az obstrukciónak. Sikertülni fog-e az indemnitásnak az elintézése, azt ma még előre megmondani nem lehet, a valószínűség azonban a mellett szól, hogy a törvényen kívüli állapot előidézésétől tartózkodni fog az ellenzék.

A kormány pedig mind e nehézségekkel szemben nem tehet egyebet, minthogy egyelőre bevárja, a míg az ellenzéken a higgadtabbak jobb belátása nem diadalmaskodik. Allja a harcot, komoly argumentumokra komolyan válaszol, vitatja a maga igazát s a legszigorubb törvényesség útjáról a leghevesebb támadások folytán sem tér le. A sorozás egyelőre elhalasztatott s a parlament a heves lázbeteg szimp tomait mutatja. Soká a dolog így nem mehet. Valaminek történnie kell. Ugyis jelentős országos érdekek kívánják. A politikai közélet vezetőinek össze kell fogniok, hogy az ország érdekeit megvédelmezzék egy kisebbség terrorizmusa ellen, a mely, mint láttuk, a homályban kavargó veszedelmek új fajtáit váltja ki.

Magyar kivándorlók sorsa.

A Szabadság számára írta: Karossa Ödön.

Évek óta egy igen fontos, közgazdasági életünkre nagy befolyással bíró kérdés, a kivándorlás kérdése, ha nem is orvosoltatik, de legalább szabályoztatni fog a képviselőház által nemrég megszavazott törvényvel.

De ez is csak hosszú idő után következik be, mert el sem képzelhető, hogy a kivándorlás Fiumén át való irányítása egyhamar lehetséges legyen.

Évekbe telik, amíg rá tudjuk kívándorlóinkat, venni, esetleg kényszeríteni hogy az Amerikába való utazásra Fiumén át kell nekik venni az utirányt mert csak így lehetséges, hogy az állam védelemben részesítse a kivándorlókat egész rendeltése helyükig, és megakadályozható legyen, hogy lelketlen emberek prédájává lehessenek.

Mert százezrekre rug az az összeg, amivel megrövidítik őket a brémai ügynökök, szállodások és pénzváltók, akik az ő tapasztalatlanságukat a saját céljaikra kihasználják.

A magyar kivándorlónál Németországban nem ismernek jobb fejőstehenet s ez az oka annak, hogy az ügynökök egész légiója jár Magyarországon, hogy fiainkat, véreinket a haza elhagyására bírják. Ezek jól tudják, hol tehet még az emberek hiszékenységből vagyont szerezni, s azért szaporodnak nap nap után Magyarországon a hiénák, akik zsákmányra lesve, a védtelen, tudatlan magyar népet behálózják és mindenféle ígéretekkel a kivándorlásra csábítják.

Ezek a szegény emberek felülnek az ügynökök ígéréteinek és kezükbe veszik a vándorbotot, itthagya hazát, családot s hajszolják a jó szerencsét. De megtalálják-e?

Ezerkilencszázegyben, 69642 utlevél-

vel bíró és mintegy 18000 utlevél nélküli egyén vándorolt Amerikába. Kilencszázhetvenben már az utlevéllel bírók száma 112.500-ra rugott, összesen, tehát Magyarországot elhagyta két év alatt 234.142 lélek. Ez csak azoknak a száma, a kik Oderbergen át mentek Amerikába.

Az is tudva van, hogy ezeknek 70 százaléka Brémán át megy Amerikába, míg a hiányzó 30 százalék megoszlik Hamburg, Rotterdam és Antwerpen között. Mind a négy helyen van konzulátusunk, de csak a hamburgi konzulátus az, a hol magyar hivatalnok van alkalmazva, míg a másik háromnál egy lélek sem tud magyarul. De a míg a rotterdami konzulátusnál — hála az ottani konzul jólelkiségének a magyar alattvalókat kellő védelemben részesítik, addig a brémai konzulátusnál a magyar alattvalók védelem helyett csak gorombaságban részesülnek, ha egy vagy más ügyben igénybe akarják venni a konzulátusközbenjárását. Innét van az, hogy a Brémán utazó kivándorlóink teljesen ez ügynökök körmei közé kerülnek és ezt busásan fizetik is meg.

Brémai tartózkodásaim alkalmával tapasztaltam, hogy zsarolják ki a magyar alattvalókat. A pályaudvaron már várnak az ügynökök, akik már prédára készen állva, megrohanják a kivándorlókat, viszik őket a lakásaikra, amelyet már a magyarországi ügynök-sokszor vasuti kaulaz feirt nekik. Ott elhelyeznek 5-6 embert egy szobába, ahol aztán mindaddig lakik, míg nem a hajóra kell neki szállni. Mikor a fizetésre kerül a sor, átadják nekik a számlát, amelyen a lakásért egy napra 5-6, sokszor 7-8, sőt 10 márkát is számítanak. És ezek a szegény, mindenkitől elhagyott páriák kénytelenek ezt kifizetni, ha azt nem akarják, hogy még 5-6 napig kelljen nekik Brémában maradni.

És az eredmény? Semmi, semmi!
Egy percig tán lehet pihenni,
Aztán: sziv tombol, agy hevül;
Nem érik el a harc gyümölcsét,
Mindössze annyi a különbség,
Hogy egyszer ez, másszor az van felül.

Tündödvé nézem ezt a harcot.
Bolond fejek! eltorzult arcok!
Ábrándos nép! hiu világ!
Szemembe köny szökik titokban;
De lelkem lángra már nem lobban,
Mindent, mindent csak elhamvadni lát.

Az anyósok kuriája.

Írta: Szocs Géza dr.

Híres volt egy jó emberöltő óta a fejéregyházi, Egerpatak-kuria. Asszonyok lakták csupán; nagyanya, anya és leány. S ez még nem valami különös dolog, megtörténik másutt is, de ami érdekessé, híressé tette az esetet, az volt a különös körülmény, hogy mind a hárman — elvált asszonyok valának.

Az öreg Egerpatakyné valóságos réme volt nemcsak a falunak, hanem az egész vidéknek is. Rettenetes nyelvét ha neki eresztette, nem állott meg előtte semmiféle emberfia.

Jó Erdélyországban egy ember volt aki megtudott vele egyezni; az öreg udvarbíró, a kinél hidegebb vérű embert talán nem is teremtet az Uristen még Angolországban sem. Ha a nagyasszony pörölt, zugott, a jó Laczko uram csak hallgatott és pipázott.

Ha pedig sokáig tartott a dicséret, áttette a pipát a szája egyik szegeletéből a másikba és tovább hallgatott. Végre is Egerpatakyné asszonyom unta meg a dolgot, s elhallgatott, mire a derék udvarbíró nyugodtan távozott, tovább végzván a dolgát úgy, a mint annakelőtte cselekedte volt.

Egerpatakyné korán elvált a férjétől a ki nem bírván a Laczko uram áldott jó természetével, egyszer megtalálta a feleségét verni. A kuria, birtok az asszonyé lévén eredetileg, a férjnek kellett elmondni; el is ment, kölcsönös válópört elindítottak egymás ellen, a mi, dacára annak, hogy mind a két fél református volt, eltartott vagy hat évig, Egerpatak-

uram megházasodott másodsor, elvevén egy szelidebb úri hölgyet; Egerpatakyné azonban megmaradt ugyanennek, tudniillik a férje nevét viselte nyugodtan továbbra is, a ki épen nem haragudott ezért; tudta, hogy szegényt nem hoz az úri nevére. Ugy is volt.

Boriska a kis lány, — szinte elfeledtem elmondani, hogy ő is létezik — az anyjánál maradt, szegény föl is növekedett, szép, derék leányzóvá fejlődött. Belészeretett az ifju Daczó Tamás.

Sokan intették: Tamás, vigyázz. Rettenetes anyóst kapsz, aki megkeseríti az egész életedet.

Amde Tamás, mint minden szerelmes, vak volt; meglehet különben, hogy Egerpatakyné nagyasszony is mérsékeltelte magát eleinte a nyelvélés művészetében; egy szóval jó másfélév múlva lakodalmat ültek az Egerpatakyné kuriájában. Boriska férjhez ment Daczó Tamáshoz, a kinek bizony keserves lett az élete, Bár saját magának igen szép birtoka volt, oda kellett az asszonyok kívánságára költöznie az anyósához; ebből aztán semmi jó sem származhatott természetesen.

Kibirta három esztendeig a dolgot

Uj kavéház.

„Ipar“ kavéház

név alatt tovább vezetem. — Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét kavéházamra felhívom, egyben van szerencsém értesíteni, hogy e téren szerzett 12 évi tapasztalataimmal oda igyekszem hatni, hogy tisztán kezelt boraimmal valamint pontos kiszolgálással a legkényesebb igényű vendégeimet is kielégíthessem.

Becsés pártfogásukat kérve maradok tisztelettel: **KLEIN JÓZSEF**, az „Ipar“ kavéház tulajdonosa.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becsés tudomására hozni, hogy a **Degenfeld- és Kossuth-utca sarkán lévő „Baross“ kavéházat** átvettem és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakítottam és

Már most ha figyelembe vesszük azt, hogy minden egyes kivándorlónak csak a Brémában való tartózkodásának lakásköltsége 25—35 márkába került, az így kifizetett összeg az elmúlt két év kivándorlónak tehát közel 5 millió márkáját emésztette fel. Hol van még az élelem, a pénzbevitel és más aprólékos költségek összege.

Es ez így megy folyton anélkül, hogy ez ellen a kizsárolás ellen bárki is védte volna a magyar állampolgárokat.

Ipari munkások jutalmazása.

Pályázatra való felhívás.

A kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár aláírásával a következő pályázati felhívást adta ki:

A kereskedelmi m. kir. miniszter ur a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára elhatározta, hogy az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmának és magaviseletének jutalmazására száz koronás állami jutalomdíjakat rendszeresít s a debreceni kamara területére évenként 5 ily jutalomdíj eladományozását engedélyezi.

A jutalmazandó munkások mindegyike a jutalomdíjon kívül a jutalmazás tényét és okait tartalmazó okmányt kap.

A jutalomra való igény előfeltételei a következők:

1. magyar állampolgárság.
2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári iroda szolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat.)
3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében.

(Tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyenértékűeknek tekintetnek.)

4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Minden feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók.

Ugyanazon munkás a szóban lévő jutalomban csak egyszer részesülhet.

Ezen feltételek alapján a debreceni kereskedelmi és iparkamara pályázatot ír ki a kerületében működő ipari munkások közül 5 nek megjutalmazására.

A jutalmazások iránt való előterjesztéseket a fentírt feltételeket igazoló okmányok csatolásával a munkaadók tartoznak alkalmazott munkásaikra vonatkozólag *junius hó végéig a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarához* benyújtani s a jutalmazások érdemében a kamara jelölése alapján a kereskedelmi miniszter ur fog dönteni.

A pályázatban egyaránt résztvehetnek kisipari és gyári munkások.

Egyről-másról.

A Szabadság számára írta: Lux Terka.

Budapest, márc. 28.

Tehát végre furdunk a tavaszi nap-sugarban. Csupa ragyogás, fény minden. Csipke, virág, kifeszített színes napernyők az utcákon, s a híres, szép pesti asszonyok szemei szebben ragyognak a finom fátyolok alatt, mint az angol királyi koronában a világhírű gyémánt. Es emelett a szegény ember is örülhet végre egy kicsit. Annak örül, hogy nem fázik, hogy végre az ő egyetlen igazbarátja, a nap keblére szoritja őt.

Mert a tavasz és a nyár, nagyon demokratikus érzületű két időszak. A tél az arisztokrata. A szegényt elutasítja magától. S az ősz? Nagy Isten, hát párton-kivüli! Ilyennek is kell lenni.

Es most már sokára, járhatják a „caka-walket“ a Vigszínházban, nem igen lesznek rá kíváncsiak az emberek. Csak ki a szabadba! — ez lessz a legújabb jelszó, s bár e héten még szívesen meghallgatták a Pekár „angyalok monografiáját“, de ha az idő ilyen tüneményes szépnek marad, a jövő héten már azzal se tudna, a daliás Pekár közönséget fogni ha magát a mennyországot mutatná is be a szép asszonyoknak. Pedig neki már sok minden sikerült.

Most inkább a képviselőházba járnak a pesti szép asszonyok. Elvégre, ide is kiöltözhet az ember, s az új tavaszi toilletteket épp úgy be kell mutatniok, mint a függetlenségi honatyáknak saját választókerületük harcias tiltakozóit. Ezek a tiltakozók pedig, mind lelkesültebb igyekezettel törtetnek Buda felé. Már egész látványossággá nőtték ki magukat mert nem csak gyalogos tiltakozók jönnek, hanem lovas bandériumok is.

Oh, a tiltakozás mindig kedvelt passziója volt a magyarnak. Igaz, hogy ennek a tiltakozásnak sokszor nem volt több eredménye, mint a Pisti gyerek lelkesültégének, aki fejőszéken ülve ostorozza „lovát“ és esze nélkül ordítja: Hajrá, Pejkó! Persze, a Pejkó olyan rendületlen nyugalommal áll a maga helyén, mint Nepumoki Szent-János szobra a víz elöntötte földeken, akit azért állított oda a falu, hogy őrizné a földeket.

De térjünk vissza a színházhoz.

E hónap 29-én, a Színművészeti akadémia ismét kiont kebléből egy sereg Tháliának szolgáló papnőt és papot. Kiosztják a diplomákat. Egy esomó jókedvű szépreményű cserebogár repül világgá,

Daczó Tamás uram: ám a negyedik év legelején kerekét oldott, elment a saját birtokára, ott hagyván a feleségét s a kedves kis Erzsike leányát, a kiért pedig úgy fájt a szíve, hogy csak a jó Isten a megmondhatója.

Kis is akart volna békülni aztán, de most már az asszonyok nem akartak: s még a kicsi-kis Erzsikét is úgy elvadi-tották az apjától, hogy szemrehányásokat tett neki, a miért oly gorombán bánt az édes anyjával. Erre megindult a válópör; el is tartott vagy öt kerek esztendeig; s végtére is Daczóné asszonyom férj nélkül maradván, kezdett ép oly jeles nyel-vessé válni, mint a mamája.

Vesztett híre lett a háznak; dacára annak, hogy Erzsike gyönyörű lány volt a kinek párja nem akadt sem a székegy székekben, sem a magyar vármegyében elérte a husz esztendőskort, a nélkül, hogy férjhez ment volna.

De az Isten nem feledkezett meg róla sem. Huszonegy éves korában férjhez adá nemes Zalányi Bálinthoz, derék, munkás, tanult fiatal emberhez, a ki oda-

költözött az Egerpataky-kuriába, s szólnélkül, hideg vérrrel kibirta a két híres anyózt öt esztendeig.

Az ötödik évben végre valami buza eladás körül panamázással vádolta a két anyós Bálintot, mire ez két „öse“ példáját követve, elment haza, Dobolyra s ott hagyta a három asszonyt, mert mikor hitta a feleségét, az nem akart vele menni, pedig úgy szerette az urát, mint a galamb a párját.

Ez történt 1847-ben.

1848-ban, késő ősszel, a három asszony a kerek asztal mellett ült, és varogott egy estén, mikor künn nagy kutyaugatás keletkezett.

Az elpusztíthatatlan Laczkó uram berohant:

— Itt van Bálint!

A sápadt, fehérarcu Erzsike arcán kigyultak e szóra a vérrózsák. Nagyon szerette az urát; mindég remélte, hogy visszajön; végre itt van!

Megjött csakugyan — a Kossuth-huszárok nyalka, sötétszürke egyenruhájában.

Mikor a szerető asszony meglátta a déleeg huszártisztet, az ő édes urát: ráborult a vállára, és sirt, sirt édes keservvel:

— Eljöttem — mondá a fiatal férj — hogy elbuesuzzam téled, édes feleségem. Nehéz harcok elébe nézünk; ki tudja, találkozunk-e még az életben?

— Nem úgy, édes uram — felelte Erzsike. — Melletted a helyem; szégyellem magam, hogy eddig nem tettem így a mint éreztem. Velel megyek: megosztok veled but és örömet, fáradságot és halált, ha kell. Isten engem úgy segítson.

Az öreg Laczkó kivette most az egyszer a pipát szájából; törülgette a vén szemeit.

S megszólalt a nagyanya, a félelmetes nyelvű aszony:

— Menjetek, fiaim, Erzsike, eredj férjeddal; kövesd a magyar táborot, ott a helyed az urad mellett. S most, hogy gyermekeivel nem veszekedhetett, az ég felé fordult haragosan, az ökleit rázva:

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyához“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja „**HARMAT CRÈME**“

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcz vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítálatalságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arczporát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól talapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és crème színben. Próbadozozka Harmat-pouder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

csak azért, hogy megfagyjon. Nem mintha mindenkit az időjárás viszontagsága ölné meg, a legtöbbje ennek a sok proletár cserebogárnak — saját maga öli meg. Megöli magát: az éretlen ifjúságával a tudatlanságával, az emberi léleknek nem ismerésével.

Leányok tizenhét évvel, fiuk husz évvel interpretálják az éretlen kora mindenkit ismerő nagynevű írókat, blindre vagy lekópiázzák maguknak kiforrott, megérett művészeket, akiket sok csalódás és nagy fájdalmak érleltek művészekké.

Es arra senkise gondol, hogy éretlen leányokat és fiukat nem lehet arra megtanítani, hogy értse meg azt, amit az író megérezett, vagy látott.

Hanem hát ezek régi bajok, melyeknek orvoslását talán egykor meghozza a jövő, inkább nézzünk hát az új bajok felé.

Uj baj?! . . . Jó Isten, melyiket vegyük elő? Hisz annyi van.

Talán nézzük azt a szervekedést amely arról szól, hogy előkelő uri emberek szanatóriumot akarnak alapítani vagyons tudóbetegek számára.

Ez a szó: tudóbeteg akár királyt, akár egy napszámost illet, egyformán szomorú szó. Olyanforma, mint egy koporsó, melyről csak a szemfedő hiányzik.

De jó Isten, minek a vagyons betegek szanatórium?! A vagyons beteg számára mindenütt ott van a szanatórium. Otthon is, a Kárpátok között is a Rivierán és Afrikában és mindenütt.

Nem a vagyons tudóbetegeknek kell a szanatórium, hanem szegényeknek. Még pedig minél több, mert sehol annyi tudóbeteg nincsen mint Magyarországon.

Minden elmulás szomorú, de a fiatal élet elmulása a még szomorubb s a vagyontalan, szegény betegek sorsa a legszomorubb. És a nagy vagyonsokat hát-

— Te pedig, óh uram Istenem, segyid meg a magyarok tegeveit, hisz tudod, hogy az igazságért küzdenek!

*

A hü asszony követte férjét mindenfelé, a merre csak Bem apó hősei tegeveit eljutottak, ott volt Szeben első ostrománál ott Vizaknánál bekötözte urának sebeit, melyet a gyászos visszavonulás alatt kapott; látta a piski diadalt, Szeben bevételét, a segesvári csatát; együtt bujdosott férjével, együtt szöktek haza éjnek idején a fejéregyházi kuriába, hol a két öreg asszony minden este imádkozott érettek.

Az öreg nagyasszony, a nagymama végtére elővette a nyelve helyett pénzes zacskóját, eljárta a német tiszteket és cseh becirkereket s így aztán nem kellett a vőnek többé rejtőznie; szabadon nyugodtan szánhatta az Egerpataky-birtok ősi földjeit s esendben, békében élhetett a „feltámadás“ koráig.

Igy lett a szeretet, megelégedés, egyetértés tanyájává az „anyósok“, retgett kuriája.

ragyó humanisták, fájdalom, a reménytelen betegekéről majd mindig megfeledkeznek.

Pedig a reménytelen betegség s a vakság, az élet legirtózatossabb tragédiája. Ha én gazdag volnék . . . Ejh, de ez már más fejezet és van lelkem, hogy nem adom be önöknek. Az kész méreg, mikor egy szegény író arról ábrándozik a tolla szarát rágva s a szomszéd grájzaros négyemeletes házának kéményét nézve: ha ő gazdag lenne! . . .

Pedig ha ő gazdag lenne, valószínűleg ő is ezen sóhajtozna: szanatóriumot kell szervezni a vagyons tudóbetegeknek!

Én pedig bizony, inkább a szegény tudóbetegekre gondolok, mert nagyon jól tudom én azt, hogy pénzzel még a halállal is szóba lehet állni s hogy lehet vele paklizni az egészen bizonyos.

De azért csak legyünk mi szegények és a gazdagok is egészségesek. Ha a pusztá jókivánság elég ehez, rajtam nem mulik.

Simonffy Imre és Debrecen fejlődése.

Ki hosszú életének három negyed részét — félszáz esztendőnél többet — szülővárosa és hazája hasznos szolgátaban töltött el, e derék férfinak a közjaváért folytatott munkában megöszült fejét polgártársai a diszpolgárság koszorújával készülnék ékesíteni. A hála és elismerés eme legszebb jutalmát, mi egy város népének szeretetéből telik, — akarja nyújtani igaz polgár erényekkel szerzett érdemek felé.

Simonffy Imre, most hogy hogy nyolcvanadik életévéhez közel, kifáradva, pihenésre vágyva, megvált gondteljes polgármesteri tiszteül, kitagadhatná? — rászolgált, méltóvá tette magát Debrecen város közönségének eme legszebb polgári kitüntetésére.

Ez által megtisztelt, földsziti egyik nagyon érdemes polgárának személyét is. De ugyanekkor önönmagában is megbecsüli mindama jeles tulajdonságokat, a kitartó munka szeretetét, a példás kötelesség tudást, a bölcs mérsékletet, a körültekintő óvatosságot, a melyek Debrecen városát a legszörnyűbb viharok között is megtartották annyi nehézségen, akadályon keresztül előre segítették és a melyek kiváló mértékben egyesültek, érvényesültek Simonffy Imrében.

Debrecen sok jeles főbirája között csak egy van aki nála hosszabb ideig, ez is csak egy évvel tovább, ült a város első tisztviselőjének székében. De nincs egyis, akinek nevéhez az alkotásoknak oly hosszú sorozata fűződnék, kinek vezetése alatt a város oly gyorsan és oly nagy mértékben fejlődött volna. Simonffy Imre polgármestersége idejében Debrecenünk minden téren többet haladt, mint az előtt bármelyik száz éves epochában.

Tökéletesen igaz, hogy ez a haladás mindenek felett a polgárság összeségének dicséretes nagy érdeme. Amde igazságos ítélet azt sem vitathatja el, hogy Simonffy Imre pedig tiszténél és egyéni tulajdon-

ságainál fogva első és vezető volt ebben az alkotó munkában. Mint polgármester 27 éven keresztül emésztette idejét és erejét a közért, használta esztét, osztotta tanácsát szeretett szülővárosa boldogítására.

Másik 27 esztendőt töltött el közpályán, míg boldog emlékezetű nagyatyjának a leégett nagytemplomot és kollegiumot újraépítő, negyvenézer holdnyi kinestári puszták zálogos birtoklását öregbítő Simonffy Sámuelnek székébe ültette polgártársainak egyező akarata.

Közpályáját, alig hogy ügyvéddé felesküdt, 23 éves korában (1847 aug. 2.) Biharvármegyénél kezdette aljegyzőséggel. 1848 május 20-án szülő városa képviselőtestülete választotta jegyzővé. Csahamarazután ő is karddal sietett a haza védelmére.

Az 50-es évek elején folytatni kezdte jegyzői hivatalát, honnan a szabadság harc riadója szólította volt ki. Csahamar tanácsnok lett. 1861-ben pedig első tanácsnokká választják népszavazással. De már azon év végén az egész alkotmányos tisztkarral együtt ő is lemond. Közülök senki sem akar szolgálni a gyűlölt provisorium alatt. Ezután néhány évig a kereskedelmi és iparkamaratitkárságát viseli. 1867. évi májustól fogva ismét a városnál találjuk. 1875. szeptemberig főkapitány. Ekkor polgármesterré választják. Azóta négyizben újult meg személye iránt a polgárság kitüntető bizalma u. m. az 1878. 1884. 1890. és 1896. évi tisztújások alkalmával.

Polgármestersége alatt úgy szólván egészen megváltozott a város külső képe és meggazdagodott Debrecen közművelődési, egészségügyi, emberbaráti, gazdasági intézményekkel. Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy minden negyedik, ötödik ház azóta épült, hogy ő polgármesterré lett. A legszebb középületek is azóta emelkedtek. Minden téren szembe szökö, meglepő haladás.

A középoktatás ügye új intézetekkel, diszes palotákkal haladt előre; régiebb intézetek kifejlődtek. Az egyetlen ügye nagy mértékben fölbreszté az áldozatkészségét s tekintélyes adományával jó példával járt elől Simonffy Imre is.

Közegészségügyünk javításáért sokat tettünk.

Az emberszeretet sem pihent. Két új árvaházat emelt. A város rendezte a szegényügyet, eltörölte a házankénti koldulást s 180 szegényt befogadó menhelyet állított.

Nagyszabásu új ipartelepek nyitak meg melyekben száz-meg száz munkás talál állandó keresetet.

Hitel-, forgalom és kereskedés hasonlóképen fejlődött és gyarapodott. Hitel szövetkezetek, pénzüintézetek, áruraktár, vasutak létesültek, legtöbbje a város jelentékeny anyagi támogatása mellett.

A m. á. v. pálya udvara megkét-szeresődött, új fűtőház telep, új raktárak épültek rajta és a mit legelőször kellett volna említenünk — impozáns és kényelmes főlvételi épület nyilt meg az évente egy millióra növekedet személyforgalom lebonyolítására. Megszaporodott a posta hivatalok száma.

Hölgy közönség figyelmébe!

Külföldi utamról hazatérve, van szerencsém a n. é. hölgy közönség szives figyelmét felhívni, hogy

eredeti **párisi és bécsi modell kalapjaim**

megérkeztek. — Szives pártfogást kérve tisztelettel:

JUNGREISZ MARI, Debrecen, Piacz-utca 52.

Összes főutcáink és vásártereink közeve vannak. Ló, barom és sertés piacaink az állatgyógyászat követelményeinek megfelelően épültek ki. A sertésvásártér iparvasút által közvetlen kapcsolatba lépett a kiviteli piacokkal.

A mezőgazdaság legtöbbet nyert a város körül fekvő bellegelő földek, kiosztása által, mely mindjárt Simonffy Imre polgármesterségének kezdetén történt.

A város műveltségének színvonalát, nem csak kulturális intézetei emelték; de sok része van ebben az újabb időben ide telepedett magán és különösen állami hivataloknak. E hivatalok pedig amellyel, hogy a lakosság intelligenciáját erősítették. — könnyen érthetőleg bővebb pénzforgalmat idéztek elő. Hiteles adatok alapján állíthatom, hogy az államkincstár egyik legközelebbi esztendőben is *nyolc millió koronát* haladó összeget fizetett ki személyi és rendes dologi kiadások címén vármegyei, igazságügyi, pénzügyi, közoktatásügyi stb. hivatalainak, tanintézeteknek és a két rendbeli katonaságnak.

Hogy 27 év alatt míg Simonffy Imre polgármester volt nagy átalakuláson ment át a város háztartása is, szinte fölösleges mondanom. A növekedő igényekkel lépést kellett tartani a háztartásnak.

A kiadások természetesen évről évre szaporodtak. De a város jövedelmi forrásai sem dugultak be. Inkább bővültek és újak nyíltak meg a régié mellett.

1875-ben 619.762 frt, volt a város bevétele, ugyanaz a kiadása; adóssága 570.000 frt. A közbizony értéke alig érte el a tíz milliót, amennyit ma csupán a földbirtokok is megérnek. Huszonhat év múlva 1901-ben már 1.240.874 frt. adósság, 1.180.987 frt. a rendes kiadás. A közbizony pedig 45.874.000 koronára emelkedett, amelylyel szemben 10 és fél millió korona adósság áll. De ennek nagyobb részét közvetve vagy közvetlen jövedelmező beruházásokra költötte el a város.

1876-tól 1901. végéig 40 905.991 frtra rugott Debrecen rendes és rendkívüli bevételeinek summája. Míg a kiadások, összesen 39.625.248 frtot tettek.

A város lakossága is, különösen az utolsó tíz év alatt gyors szaporodásnak indult. Simonffy Imre polgármestersége idejében kerek 50 százalék az emelkedés. 1875-ben nem volt 48.000 léleknel több lakosa Debrecennek. A legutolsó népszámlálás pedig 72.351 lelket talált a katonaság nélkül.

Nem volna egész e kép, ha elhallgatnám, hogy Simonffy Imre számos társaság, egyesület alapítása és vezetése körül nagy tevékenységet fejtett ki. De legkevésbé hagyhatjuk szó nélkül, hogy 6 1855-től fogva kevésmegszakítással előbb mint presbyter, 1877-től 1880-ig és ismét 1892-től mint főgondnok, munkás részt vesz egyháza kormányzásában is.

Erdemudis közpályáján gyakran volt része királyi kitüntetésben. 1878-ban királyi tanácsosi címet kapott. 1888-ban a III. osztályú vaskorona renddel díszítette ő Felsége. Legfelsőbb elismerését is nem egyszer nyilvánította közhasznú működéséért. 1886-óta tulajdonosa az olasz királyi korona rend keresztjének és a szerb Takova rend lovagja. 1893-ban pedig Fiume kikötő városunk diszpolgári okle-

véllel tüntette ki, amiben a fiumei olasz ajku polgárságnak Debrecen város iránt táplált meleg rokonszenve nyilatkozott meg.

De minden kitüntetés között legszebb lesz az amelyet a hétfői közgyűlésen 54 éves közpályája után saját polgártársai, 6 közhasznú tevékenységének közvetlen tanui, osztályos társai nyujtanak át Simonffy Imrének.

Z-i-s.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest márc. 28.

A küldöttségek felvonulásában tegnap szünet állott be, de ma már újból egész sereg küldöttség vonult végig Budapest utcáin a parlament felé a Kossuth nótát énekelve, nemzeti lobogók alatt.

Beszélik, hogy *Apponyi* Albert gróf már megunt a fogadásokat és arra kérte a képviselőket, hogy legalább az egyes választókerületek közönsége egyszerre hozza el a kérvényeket.

Az ülés elején egész sereg interpellációt jelentettek be és ezután a háznak át kellett esnie a most már szokássá vált névszerinti szavazáson.

Es 12 óra felé hozzáfogtak a katonai javaslatok tárgyalásához. *Polczner* Jenő a nyakravaló nélküli kuruc vezette be a vitát. Az öreg urat kedvelik, de meg nem hallgatják. Alig néhány hive buzdította.

A folyosó élénkebb volt. Az obstrukciónál folyik a szó és az ujságírók a képviselőktől, a képviselők pedig az ujságíróktól szeretnének ujat hallani.

A tanácskozást hetek óta *Kubik Béla* vezeti. A benyomás azonban az, hogy a komolyabb elemeknek odaát sem tetszik egyes nagyhangú urak dirigálása.

Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell Kálmán*, *Fejérváry Géza* báró, *Plósz Sándor*, *Wlassics Gyula*.

Elnök fél 11 kor megnyitja az ülést és bemutatja a mentelmi bizottság jelentését.

Bedovics György jegyző jelenti, hogy *Szalay László* az iparhatóság, *Reich Aladár* a közigazgatási bizottság nyilvánosság, *Lendl Adolf* a buziási alapítványi birtokok bérbeadása, *Pozsgay Miklós* a középiskolai tanárok fizetése és *Barta Ödön* a Zágrábi zavargások tárgyában fognak interpellálni.

Elnök: Az interpellációkra fél 2-kor kerül a sor.

Nessy Pál kérde, mikor veszik elő a kérvényeket?

Elnök: Az interpellációk után, do mivel sok interpelláció van, tehát 1 óra-
kor kezdődjék az interpellációk előterjesztése és azután a kérvények tárgyalása.

Ezután a ház névszerinti szavazásban 86 szóval 31. szavazat ellenében tudomásul vette a miniszterelnöknek *Pichler Győző* tegnapi interpellációjára adott választát.

A katonai javaslatok.

Polczner Jenő: Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert a közös hadseregnek egy ujoncot, egy fillért meg nem szavaz, hanem az önálló, magyar nemzeti hadsereg felállítását követeli. Nem engedheti meg, hogy a közös hadsereg, a mely nyelvében idegen, idegen szellemet terjesszen az országban. Az a bajunk, hogy a magyar király osztrák császár is, a ki nemzeti érdekeink veszélyeztetésével fejleszti a közös hadsereget. Most is 30000 embert első rangu munkást akarnak elvonni tőlünk és gyengítik így meg gazdasági érdekeinket, erőnket, nemzeti haladásunkat. A hadügyi kormány egyre áldozatokat követel tőlünk és egyre idegeníti tőlünk fiainkat.

Gabányi Miklós: Elég istentelenség, lelketlenség miniszter ur. (Derűtlenség.)

Kubik Béla: Idegen hát! Megmond Bécsben!

Polczner Jenő: A feketesárga zászló alatt gyűjtik össze fiainkat. Ez a hadsereg nem is közös, hanem egyedül és kizárólag osztrák. A magyar vezénnyelv behozatalát sürgeti.

Fejérváry miniszter: Ezt már halottuk!

Kubik: Nem lehet ezt elégszer követelni!

Elnök esendet kér.

Kubik: A miniszter kezdte!

Elnök: A figyelmeztetés mindenkinek szól.

Polczner Jenő: A magyar királynak nincsen joga ahoz, hogy a magyar hadsereget nyelvtől megfossa. Határozati javaslatot nyujt be, a mely szerint, hogy az osztrák generálisok többé el ne árulhassák nemzeti érdekeinket, a jövőre az, a ki a közös hadseregben századosnál magasabb rangot visel, honvédelmi miniszter ne lehessen. (Élénk derűtlenség.)

Fejérváry miniszter: Helyes! Nagyon helyes.

Polczner ezután azt vitatja, hogy a honvédelmi miniszter nem is lehet jó magyar és illetve nem képviselheti a magyar érdekeket, mert a közös hadseregben osztrák szellemet oltottak bele. A javaslatot — ismétli — nem fogadja el.

Luby Géza röviden beszél a javaslatok ellen és végül határozati javaslatot nyujt be, a melyben a nemzeti önálló hadsereg azonnali felállítását követeli.

Szünet után a kérvények következtek.

A kérvények után következtek az

interpellációk

Barta Ödön a zágrábi tüntetések ügyében interpellált. Szerinte a tüntetést Bécsből szítják.

Szell Kálmán azt feleli, hogy a tüntetésről részletes jelentést még nem kapott, addig érdemleges választ nem adhat. Ha úgy történt volna, mint a lapok írják, akkor a megtorlás el nem marad. Egyébként intézkedések történtek a további zavargások megakadályozására. — Kéri válaszában tudomásul vételét addig felfüggeszteni, míg a részletes jelentések alapján érdemlegesen válaszolhat.

Érdekes

ujdonságok

érkeztek

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Debrecen, Piacz és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, u. m.: finom bőrárak, pénz, szivar és cigaretta tálcák, sport és játék szerek: football labdák, tenis ruhettek és labdák; finom acél és kés-árak; ollók, zsebkések, borotvák és borotváló készülékek, háztartási-különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, husvétii öntözők és mindenféle pipere kellékeket.

A kamara közgyűlése.

— márc. 29.

A debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara 1903. évi április hó 2-án, csütörtökön délután 3 és fél órakor a kamara Piac utca 69. sz. új székházának helyiségében *rendes közgyűlést* tart.

A napirend tárgyai a következők:

- I. Elnöki előterjesztések.
 1. Mayer Emil alelnök elhunytáról.
 2. A kamara alelnöki tisztségének betöltéséről.
 3. Póttagok behívásáról.
 4. A segédhivatali tisztikarban beállott változásokról.
 5. Folyó ügyekről.
 6. A Debrecenben tervezett munkaközp. intézet ügyének állásáról.
 7. Az ipartestületek országos szövetségének ügye a kamara kerületében.
 7. A kerületbeli szalmafonó-iskolák berekesztéséről.
 9. A debreceni férfiruha szabászati tanfolyamról.
 10. Az elsőfoku iparhatóságok lejárásáról az iparossegédek és munkások illetőségi igazolásánál.
 11. Az ausztriába menő keresk. utazók igazolása.
 12. A Wodianer-alapítványra való kijelölés.
 13. Mozgalmak egy szolnoki külön kamara szervezése iránt.
- II. Titkári jelentés az ügyforgalomról.
 - III. A kamarai háztartás 1902. évi zárszámadásai.
 - IV. A kamarai nyugdíjalap 1902. évi zárszámadása.
 - V. Kereskedelmi szerződéseink a külállamokkal. (Keresk. min. 944. eln. sz. leírata.)
 - VI. A szalmafonó-tanfolyamok szervezése a kerületben. (Földm. min. 19252 IV. sz.)
 - VII. Társkamaraik megkeresései.
 1. A helységnevek kötelező használata a kereskedelemben.
 2. Maláta-küldemények vasuti refakciójára.
 3. A vámhitelezés után szedett kamat.
 4. A tengeri szabad hajózásról.
 5. Az aranypénzek forgalmának visszasságai.
 6. Felső keresk. iskolák egyéves önkéntessége.
 - VIII. Vásárok. Vámok. Helypénzek.
 1. A karcagi kövezetvám.
 2. Dragomérfalva helypénz díjszabályzata.
 3. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye vásárai.
 4. Nyirbakta község helypénz díjszabályzata.
 4. A fegyvernek-kürüi komp vízi engedélye.
 6. Salánk község vásári helypénz díjszabása.
 7. Munkács r. t. város vásárszabályzata.
 - IX. Államsegélyes ügyek.
 - a) Ujabb kérelmek.
 1. A munkácsi gyermekkocsi-gyár kérelme.
 2. A hosszumezői gazd. ismétlőiskola kérelme.

3. A máramaros-szigeti butorgyár kérelme.

b) Elintéztések.

4. A debreceni kötőszövő-gyár államségélye.

5. Filep Imre és Tóth Lajos nagy-károlyi kályhások. á. s.

6. Nagy András kezyügyáros gépei.

7. A nyiregyházi nőipariskola szövősége.

8. A debreceni fésűgyár állami segélye.

9. Mikolits Szeréna kérelme.

X. Testületek és magánosok előterjesztései.

1. A nagy-károlyi ipartestület betegsegélyző pénztára.

2. A szolnoki fűrésztulajdonosok kérelme.

3. A kézizálogüzletek kamatlába.

XI. Kérelmek segély iránt.

1. A debreceni iparossegédek szaktanfolyamának kérelme.

2. Brischá Béla fa- és fémipari szakisk. tanuló kérelme.

XII. Indítványok.

A közgyűlési meghívó kapcsán nyomtatásban megkapták a kamara tagjai a kamara 1902. évi költségeinek számadásait, a vagyonmérleget és a nyugdíjalap zárszámadását. Ezzel a kamarai működés kezelés terén is a teljes nyilvánosság bírálata alá lett helyezve s a kamarai autonomia szuverénitása e belügyi terén is érvényesítésre jut. A zárószámadások szerint a kamara rendes bevételei illetékekből 53172 kor., házbérek-ből 9954 kor. Kamatlábokból, védjegylajstromozásokból és egyebekből 1966 koronát, összesen 65.000 koronát tettek ki. Ez a tényleges bevétel 2420 koronával kevesebb, mint amennyit a kamara előirányzott. A rendes kiadások pedig 68319 koronára rugtak, 12000 koronával többre, mint amennyi előirányozva volt. Ez évben voltak azonban a házépítés végelszámolásai, a házavatási ünnep, az orsz. kamarai kongresszus. Személyzeti kiadásokra a kamara 22000 koronát költött, szakoktatás, iparfejlesztés és humanizmusra 11.800 koronát, iparmúzeum felszerelésére 4200 kor. Könyvtárgyarápításra 646 koronát. A pénztári forgalom mérlege 226000 korona összbevétellel szemben 210000 korona összkiadást tüntet fel, a pénztári maradvány tehát 16000 kor. A kamara összes tiszta vagyona 165.527 kor. A nyugdíjalap külön vagyona pedig 113 561 kor.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ifjuság Rákóczi-ünnepé. A főiskolai ifjuság április 3-án tartandó Rákóczi-ünnepé iránt nagy az érdeklődés. A rendezőbizottság a mai nap folyamán a következő meghívót bocsátotta ki:

Mi, a debreceni evangélikus református főiskola akadémiai ifjusága, ezen Meghívó levelünk rendiben adjuk tudtára mindazoknak, a kiket illet, hogy II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk emlékeztére nagyméltóságú gróf Zichy Jenő országgyűlési képviselő, méltóságos dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő, méltóságos bizáki Puky Gyula Debrecen szabad királyi város és Hajdúvármegye főispánja, méltóságos bessenyei Széll Farkas kir. ítélőtáblat tanácselnök, nagyságos Kovács József Debrecen sz. kir.

város polgármestere és nagyságos dr. Kérészy Zoltán akadémiai igazgató urak védnöksége alatt 1903. április 3-dik napján, pénteken, az Arany Bika szálló dísztermében Rákóczi-estélyt rendezünk, — melyre címzettet és családját tisztelettel meghívjuk. Uő hely az első három sorban 3 korona, a többi sorokban 2 korona Páholy-jegy 8 korona. Allóhely 1 korona. Jegyek előre válthatók: Békés Lajos, Csáthy Ferenc, László Albert, Szent-Királyi Tivadar és Telegdi K. utódja urak üzletében. Kezdeté este 8 órakor.

Ezt a meghívót a rendező bizottság 100 tagja irta alá.

Az ünnep műsora ez:

1. *Repülj fecském.* Előadja Ráczy Károly zenekara.
 2. *Megnyitó beszéd.* Mondja Nagy Sándor.
 3. *A bujdosó Rákóczi.* Kurucének. Szavalja Ilódy Béla.
 4. *Boka kesergője.* Hegedűn előadja Szilágyi Imre.
 5. *Felolvasás.* Tartja Pekár Gyula.
 6. *Virágénekek.* Előadja Felhő Rózi
 7. *Költemények.* Felolvassa Milotay István.
 8. *Kuruc versek.* Zenekisérettel szavalja R. Maróthy Margit.
 9. *Tárogató zene.* Előadja: Bakai Kálmán tárogató.
 10. *Rákóczi a határon.* Lányitól. Éneklé a főiskolai énekkar.
- Mint már előre is jeleztük a meghívón kívül csinos kiállítású falragaszokat is bocsátanak ki, a melyek a Rákóczi-család színeit fogják viselni.

Az olvasóhoz.

Az év második negyedének előtte felhívjuk az olvasó közönség figyelmét a Szabadságra.

A Szabadság az ős magyar Debrecen városának oly független gondolkozásu. szókimondó, hazafias napilapja, melyet politikai, társadalmi, gazdasági, irodalmi és közművelődési ügyekben egyaránt mindig csak a nemzeti érdek vezet.

A Szabadság hirdásaiban megbízható, szellemében, irányában, hangjában a józslés terjesztője s minden téren a város, az ország, a nemzet javáért küzd.

Gazdag tartalmával, változatos rovataival, helyi és fővárosi tudósításaival, önálló, szabadelvű cikkeivel, közvetlen forrásokból merített gyors értesüléseivel a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

A Szabadság szerkesztősége állandóan arra törekszik, hogy a lap méltó legyen az olvasó közönség állandó érdeklődésére.

A Szabadság előfizetési ára:

Április—júniusra helyben 3 korona
vidékre 5 korona.

Tisztelettel a

S Z A B A D S Á G

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az előkelő hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy **nőidivat különlegességeim** páratlan választékú női ruhaszövetek se-lyemkelmék és diszekben kizárólagosan

Szénásy Gyula és Szénásy Hoffmann és Tsa budapesti nagykereskedőtől raktárra érkeztek

Melyeknek szíves megtekintését kéri **EISLER M. E. cég.**

Női ruhavarró műterem.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi rendes közgyűlése a városháza nagytermében.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor

Márc. 30. Városi közgyűlés délután 3 órakor,

Ápril. 2. A keresk. és iparkamara közgyűlése.

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán.

Április 5. A gazdasági egylet közgyűlése d. e. 9 órakor.

Az iparosok Rákóczi ünnepe.

— márc. 29.

Ma d. u. 6 órakor tartja az Iparos Kör az „Arany Bika” szálló dísztermében fényes Rákóczi ünnepét, melyre már hetek óta nagyban készülődtek.

Az ünnep véglegesen megállapított műsora a következő:

1. *Rákóczi nyitány.* Kéltől. Előadja Pásztor Gyula vezetése mellett a műkedvelő zenekar.

2. *Bujdosó Rákóczi* (régi népének.) Szavalja Beke Kálmán joghallgató.

3. *Hej Rákóczi Beresényi.* Eneklí a városi dalegylet, Zongorán kíséri Stejnacker Alajos ur.

4. *Vitézi ének Rákóczi Ferencről.* Irta és előadja Szávay Gyula.

5. *Kuruc nóták.* Előadja Pásztor Gyula vezetése mellett a műkedvelő zenekar.

6. Boldisár Kálmán dr. előadása: *Rákóczi-ról és a kurucokról.*

7. *Mariseli cigányok* (melodrama) Irta Bartók Lajos, zenekíséret mellett szavalja Varga Domokos hittanhallgató.

8. *Kuruc gúnydal* II. József császár idejéből. Eneklí a városi dalegylet.

Maga a műsor mutatja, hogy a rendezőség mindent elkövetett az ünnep fényének emelésére s mondanunk sem kell hogy mily élvezetes estében részesülnek a megjelenők.

Mi részünkről fényes sikert kívánunk a hazafias iparosoknak s reméljük is, hogy méltó támogatásban fognak részesülni. — A belépő díj 40 fillér. — Műsor befejezte után társas vacsora, melyre jegyek még a mai nap folyamán és este a pénztárnál 2 koronáért válthatók. A tiszta jövedelmet az elaggott iparosok javára fordítják.

Istentiszteletek. Ma vasárnap a debreceni templomokban a következők tartanak istentiszteletet: az ev. ref. nagytemplomban Csighy Andor s. lelkész, a kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, az új templomban Biró Ferenc h. lelkész, az Ispotálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. — A róm. kath. templomban reggel 6 órakor misét mond Brösztel Lajos, 7 órakor misézik Nyári Ignác, 8 órakor szent mise a főgimnázium részére 9 órakor ünnepélyes nagy misét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, prép. plébános fényes segédlettel, — mely után Brösztel Lajos mond szentbeszédet, 11

órákor szent misét mond Molnár Dezső h. igazgató, melyen a Svetits zárda növendékei s az elemi iskolák tanulói vesznek részt, fél 12 kor misézik Pák Emil. Délután fél 3-kor keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános, 3 órákor krisztusi ájtatosság és Rózsafüzér — Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. — A gör. kath. kápolnában reggel 6 órákor istentisztelet, d. e. 9 órákor szent mise, délután fél 3 órákor kereszténytanítás, 3 órákor vecsernye és utána szent olvasó.

* **A város Rákóczi ünnepe.** Tudvalevőleg Debrecen város tanácsa indítványt tesz a hétfői közgyűlés elé II. Rákóczi Ferenc emlékének méltó képen való megünneplése tárgyában. A tanács tegnap tette meg e tárgyban a közgyűlés számára az előterjesztést. A Rákóczi ünnep május hónap 22-én lesz s a tanács azt javasolja, hogy az ünnep műsorának kidolgozására a közgyűlés bizottságot küldjön ki.

* **A harmadik történelmi hangverseny.** A Debreceni Dalegylet április 2-án tartandó, 3 ik történelmi hangversenyére szóló páholy jegyek (á: 5 kor; alapító és pártoló tagoknak 2 kor.) Szentkirályi Tivadar ur díszmű-áru üzletében kaphatók. A műsorba felvett dalokat, zeneszámokat stb. magyarázó füzet, este a pénztárnál, 20 fillérért szerezhető meg.

* **Pünkösdi vásár a kamaránál.** A keresk. és iparkamara elnöksége azzal a javaslattal fordul a csütörtöki közgyűlés elé, hogy az állandó iparmuseum helyiségében rendezzen a kamara pünkösdi vásárt a kerületek jelentékenyebb és tetszősebb háziipari cikkeiből. Ez a vásár bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni Debrecen város közönségénél s igen üdvös és szerencsés alkalom lesz arranézve, hogy a kamarai kerület szétszóró névtelen háziipara és a fogyasztó közönség egymással ismeretséget kössenek.

* **A zenede hangversenye.** A debreceni zenede alsó osztályu növendékei haladásának bemutatása végett ma délelőtt 11 órákor hangversenyt rendez a zenedében. A hangversenyre belépő díj nincs. Tizenkét számból áll a műsor, melynek keretében szerepelnek: Greczkó Ilona, László Aranka, Hegedüs Alice, Tüdös Ilona, Kiss Jolán, Alföldi Karola, Kultsár Gizella, Bartha Etelka, Dörre Ilona, Csáthy Ilona, Sz. Nagy I., Schvare Péter, Radnai Ernő, Berki Gyula, Barta István és Kövendi Károly tanítványok.

* **Knoll Rudolf halála.** A szerencsétlen véget ért Knoll Rudolf halála — a lapok híradása után — nagy és őszinte részvétet keltett a városban mindenütt. Újabb értesítés a semmeringi kórház igazgatóságától a tegnapi napon sem érkezett, de a körülményekből egyre valószínűnek látszik, hogy a tulságosan idegbeteg ember öngyilkosság áldozata lett. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen jó férj, édes apa, hü gyermek és testvér néhai polgár Knoll Rudolf földbirtokos és szab. kir. Debrecen város bizottsági tagjának folyó hó 27-én d. e. 11 órákor, életének 43 dik, boldog házasságának 15-ik évében, vá-

rallanul történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 28-án a róm. kath. egyház szertartása szerint Semeringben (Alsó-Ausztria) az ugyanott levő sirkertbe fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat betegség miatt Husvét után való napon fognak az egek urának bemutatni. — Mely végtisztességtételről rokonainkat, barátainkat és a n. é. közönséget szomorodott szívvel értesítjük. Debrecen 1903. március 28-án. Özv. Knoll Rudolfné, Hubert Antónia. Egyetlen gyermeke: Mariska.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán születtek Debrecenben összesen 57-en, ebből 30 fiu, 27 leány. Meghaltak 42-en, szaporodott tehát a város lakossága 15 lélekkel. — A tegnapi napon elhaltak: Bakó Margit ev. ref. 9 hónapos Sipos (névtelen) ev. ref. fél óras, Barna Erzsébet ev. ref. 13 hónapos, Vince Julianna róm. kath. 27 éves, Sári János ev. ref. 1 hónapos, Schvare Mihály izr. 16 hónapos.

* **Völegények és menyasszonyok.** Megritkultak Himen rózsálcái. Az elmúlt héten ugyancsak kevés eljegyzést jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál. Az új jegyesek névsora a következő: Reinitz Izidor péksegéd eljegyezte Neumann Soginát (H. Szoboszló), Vékony János bérlő Halász Juliannát, bátorkeszi Kiss Kálmán villamos üzemvezető Mozga Erzsébetet (Pátroha) Lada István kondás Váradai Juliannát, és Pardi Lukács kővágóhídi munkás eljegyezte Márta Zsuzsannát.

* **Házasságkötések.** A múlt héten házasságot kötöttek; N. Nagy Lajos cipésmester Dézsi Rózával, Kiss Miklós hentesmester Kovács Juliannával, Slézingger Márton gőzmalom felügyelő Wiener Rózával, Hegedüs András bérlő Takács Sárával, Tóth Miklós hentesmester Bujdosó Máriával, Tóth Sándor kir. adóhivatali szolga Badiés Borbálával, Ebert Vilmos légszeszgyári gépész Bagoly Juliannával, Penkala Ferenc kir. kataszteri főmérnök Gerendás Máriával, Babó Antal asztalossegéd Horváth Eszterrel, Molnár István kerékgyártó mester Váradai Juliannával, Tokaji István molnársegéd Trupka Máriával, Mike János magánhivatalnok Medgyessy Máriával, Stejnacker Márton fodrász Szücs Sárával, Kaszab Sándor honvéd törzsörmester Páli Zsófiával és Szodorai Sándor kisbirtokos Ménes Eszterrel.

* **Éjfélgyűlés.** Nem valami titkos társulat hátborzongató üléséről van szó. A derék pincérek gyüleseztek tegnap éjszaka. Kezdődött pedig a gyűlés éjfél után 2 órákor, mert bizony addig kenyérkereséssel vannak elfoglalva a fürge frakkos emberek. — A debreceni pincér-egylet betegsegélyző pénztára tegnap éjszaka tartotta meg közgyűlését az Angol királynő éttermében. — Közel 150 pincér jelent meg a közgyűlésen, mit szokatlan érdeklődés között nyitott meg Kovács Dezső, az egylet tisztelt elnöke.

Elnöki megnyitó után Vetéssy Mihály titkár olvasta fel az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, mit élénkezéssel fogadott a közgyűlés. Az 1902. évről szerkesztett pénztári kimutatást és mérleg számlát tudomásul vették s az igazgatóság és felügyelő bizottságnak megadták a felmentést, köszönetet szavazva odaadó, buzgó működésükért. Ezután következett a közgyűlési kiküldöttek

MANDEL es TARSA, Debrecen, Piac-utca 44. szám.

Óriási raktár

mindennemű női, férfi és gyermek cipőkből. — Mérték szeripti megrendelések, valamint javítások a saját műhelyünkben gyorsan és pontosan készülnék.

Tartós anyag!

választása és a tisztikar megalakítása. —

Közgyűlési kiküldöttek lettek: Az önállóak közül *Hauer Bertalan, Erős Jakab, Rosenberg Simon, Németh András, Sporn Gyula, Márkus Jenő, Kemény János, Gömöri Lipót, Hörl György és Ottó Sándor.* — Az alkalmazottak közül *Arvay Albert, Bors János, Pindinger Lajos, Kropp József, Stalberger Pál, Hajdu Ede, Kaliba András, Glück Henrik, Heiszik Károly, Schwarc Aladár, Sovanetz Vencel, Deutsch Ignác, Szarvas Béla, Lobermayer József, Petrakovits István, Lopáth Béla, Ring Béla, Hernel Frigyes, Lilinger Ferenc, Bernáth Márton, Weber Izidor és Németh Titusz.*

A tisztviselőkart következőképen alakították meg: elnök *Márkus Jenő,* al-elnök *Arvay Albert,* orvos dr. *Rózsa Mór,* pénztáros *Privitzer József,* titkár *Vetéssy Mihály.*

A gyűlés reggel 6 óra tájban oszlott szét.

* **A hortobágyi kutak.** Idestova kihajtják a lábas jóságokat a délibábs Hortobágyra. A mezőrendőr kapitányság ezután is felhívja a hortobágyi gazdasági felügyelőket, hogy az itató kutakat, melyek az ősz óta nem voltak kihuzva, az állatok egészsége érdekében tisztítsák ki.

* **Műkedvelők tárlata.** A műpártoló egyesület által rendezendő műkedvelő kiállításra tegnap járt le a jelentkezések határideje. Az eredmény, mint már jeleztük, nagyon szép, úgy hogy a kiállítás sikerét előre biztosítja. A kiállítandó képeket az egyesület elnöksége és igazgatósága e héten szombaton, április 4-én reggel 9—12-ig és délután 3—6 óráig veszi át a városháza nagytermében.

* **A szegény vak ember.** Tegnap reggel *Micenka János* nyírbátori illetőségű vak öregembert behozták a rokonai, hogy a nagy tudományú orvos urak talántságon segíthetnének a baján. Elkísérték a kórházba, leültették a váróterem padjára — s ők maguk hazamentek, mert hát sürget a tavaszi munka. A szegény vak ember pedig keservesen csalódott. Azt mondotta a kórházi orvos, hogy gyógyíthatatlan, nem vehető fel a kórházba. — Kiöngött *Micenka János* a nagy épületből, de tovább nem is tudott menni. Megállott s szerencsétlenségének, tehetetlenségének érzetében némán peregetek könnyei világtalan szeméből. Az arra kocsikázó *Schiff Mór* megállította kocsiját s meghallgatva a szegény vak embert kocsijára vette s átadta a rendőrségnek, mely most hazakisérteti Nyírbátorra a gyógyíthatatlan vak embert.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Az ujkor hatalmas vívmányai, a dübörgő, zakatoló, félelmetes gépek napról-napra megkivánják a maguk áldozatait. Tegnap ismét egy életet oltott ki a vágató gőzmozdony. Szoboszlóról Debrecenbe igyekezett a reggeli személyvonat, mikor nem messze az állomástól hirtelen megállott. Az utasok rémülten dugták ki fejüket:

— Mi az? — Mi baj történt?

A kalauz sápadtan felelgetett: Elgázolás!

Csakugyan úgy volt. A Szoboszlóról Debrecen felé igyekező vonat elgázolt — egy tyukot.

* **Iparossegédek gyűlése.** Az iparossegédek reggel 9 órakor gyűlést tartanak az Iparos Otthon disztermében. A gyűlés tárgysorozata a következő. 1. 26 ren-

des és 36 pót békéltető bizottsági tag választása. 2. Hatvan ipartestületi betegsegélyző pénztári kiküldött választása. A gyűlésen *Bereczky Lajos* rendőrfogalmazó iparhatósági megbízott fog elnökölni.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. belügyminiszter a tiszta-csegei szocialista munkás egyesület és olvasó-kör alapszabályait jóváhagyta.

* **Csendőrllovak eladása.** Március 31-én kedden harminc darab kimustrált csendőrlovat állítanak ki eladásra a mezőrendőri hivatal udvarán. Az eladó csendőrllovakra felhívjuk a lótarló gazdák figyelmét azzal, hogy a lovak között több jóvérű, tenyésztésre, alkalmas kanca is van.

* **Szabómunkások gyűlése.** A debreceni szabómunkások ma délután 3 órakor gyűlést tartanak a Korona vendéglő helyiségében, a következő tárgyban: A debreceni szabómunkások helyzete.

* **Ács és kőmíves segédek gyűlése.** A debreceni ács és kőmíves segédek ma vasárnap délután fél 3 órakor nyilvános gyűlést tartanak az Otthon vendéglő udvarkertjében. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. A kőmíves és ács segédek helyzete, 2. Miként segíthetünk helyzetünkön. 3. Indítványok. Az egybehívók falragaszokon hívták fel a munkásokat a megjelenésre.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

x **Dreher sörcsarnokbau** ma délelőtt villás reggeli és fekete bakser este katonazene szabad bemenet mellett.

x **Legujabb virág és tájkép** apuarell-vizfestészeti minták és kép *kirakatoknak* megtekintésre felhívja figyelmét a t. evőközönségnek *Pongrácz Géza* papírgyári raktára (Bika szálloda mellett.)

x **A Kazinczy könyvkereskedő** r. t. Debrecenben azt a célt tűzte ki, hogy remek magyar műveket olcsó részlet fizetésre terjeszt. A *Szabadság* mai számához mellékeljük az erre vonatkozó felhívását, mely megérdemli a közönség általános érdeklődését. *Jókai, báró Eötvös, Mikszáth, Rákosi Viktor és Eötvös Károly* munkái csekély hónapi részletfizetésre kaphatók. Igazán kedvező alkalom, hogy ezeket minden jó magyar ember megszerezze.

x **A tavaszi idényre** remek férfi divat ujdonságok érkeztek, u. m. a legelőkelőbb gyártmányu *férfi, fiu, és gyermek kalapok és sapkák chickes nyakkendők 1 koronától feljebb, színes és fehér divat ingek: kézelők és gallérok, Budapesti kizárólag finom férfi cipők, kitűnő kötött férfi harisnyák, esernyők, sétabotok és francia illatszerek a legnagyobb választékban olcsó szabott árak mellett beszerezhetők Fekete Jakab elsőrangú uridivat termében. Debrecen, főtérikistemplom mellett.*

x **Kiváló esetek** bizonyítják, hogy a csusz és köszvényes bántalmak leghasznosabb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs. Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógyszerteráiban Budapest. A leghiresebb orvosok is ajánlják e páratlan kenőcsöt, mely nem-

csak a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvend.

x **Ha divatos és szép** női felöltőt raglant, angol gallért *Cybelin és Etamin* különlegességet remek nő kalapokat óhajt vásárolni az ne mulassza el felkeresni *Rózsa Lajos* női divatáruházát a hol e cikkeken a legnagyobb választékot találhatja és az árak meglepő olcsók.

SPORT.

A lóversenyek elhalasztása. A debreceni lóverseny futamok a jövő, április hónap 25 és 26-ik napjaira voltak kitűzve. Közbejött körülmények folytán azonban a *lóversenyek határidejét május hónap 2 és 3-ik napjára halasztották el.* Minden egyéb a versenyekre vonatkozó s már elébb megállapított feltétel változatlan maradt.

KÖZIGAZGATÁS.

x **Simonffy Imre diszpolgársága.** *Simonffy Imre* kir. tanácsos, Debrecen város volt polgármesterének kiváló érdemeit már kellőképpen méltatta a közgyűlés leköszönése alkalmából. Most számos aláírással, melyek elén *Kiss Aron* ev. ref. püspök névaláírása áll, beadvány érkezett a városi tanácshoz, mely beadványban azt javasolják, hogy *Simonffy Imrét* válassza meg az e hónap 30-án tartandó városi közgyűlés Debrecen város diszpolgárává. Miután a törvény értelmében a közgyűlés előtt 24 órával beérkezett javaslatok közszemlére teendők és még ugyanazon közgyűlésen tárgyalandók, a tanács megbízásából a beadványt a polgármesteri hivatalban helyezték el s ott bárki megtekintheti.

x **Az 1903. évi költségvetés.** A tegnapi teljes tanácsülésben tárgyalta Debrecen város tanácsa *Puky Gyula* főispán elnöklésével a város 1903 évi költségvetés módosításának ügyét. A miniszter óhajlásához képest, de úgy is, hogy a város adófizető polgárságának érdekei minden tekintetben megóvassanak, 14 pontba foglalta össze előterjesztését a tanács. E szerint a 32 százalékban régebben megállapított pótdó emelkedni fog 4—5 százalékkal s az erre vonatkozó költségvetés számítását most állítja össze *Roncsik Lajos* főszámvevő. Tekintettel az ügy nagy fontosságára a városi bizottsági tagok nagyon helyesen járnak el, ha a régi költségvetési javaslatot áttanulmányozzák otthon s ha a nyomtatásban megjelent és kézbesített költségvetést magukkal viszik a közgyűlésre.

x **Pénztárvizsgálat a városházán.** Tegnap *Vecsey Imre* főjegyző vezetése alatt pénztárvizsgálat volt a városházán a gyámpénztárban. A vizsgálatnál jelen voltak: *Bészler Károly* tanácsos, *Szilágyi Imre* és *Haranghy László.* Mindent a legnagyobb rendben találtak.

x **Megyei közigazgatás.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a jövő ápril hónap 13-ikán tartotta volna meg

! Tavaszi ujdonságok !

szolid árak mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél
női- és gyermek felöltő áruházában
Főtér, a Hungária kávéház mellett.

a jövő havi ülését. de miután e napra esik husvét másodnapja, az ülés másnap ápril hónap 14-én délelőtt 10 órakor lesz a vármegyeháza nagytermében. Az ülésen melyen Puky Gyula főispán fog elnökölni az egyes szakelődök teszik meg a március hónapi közigazgatási életre vonatkozó jelentésüket.

EGYLET.

A debreceni tisztviselők önszegélyő egyesülete (mint szövetség) ma délelőtt 10 és fél órakor tartja évi rendes közgyűlését a „Jogász és tisztviselői kör”-nek Degenfeld-tér 2-ik szám alatt levő helyiségében, melyre az egyesület összes tagjait ez uton is ismételve meghívja az igazgatóság.

A munkások rokkant és nyugdíj egyetemenek közgyűlése. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egyletének debreceni fiókjá ma, vasárnap délután fél 5 órakor tartja IV. évi közgyűlését az ipartestület tanácstermében.

A rabsegélyező egylet választmányának tagjait ez uton is tisztelettel meghívom a vasárnap d. e. 11 órakor a törvényszéki palota esküdti várakozó termében tartandó választmányi gyűlésre. Debrecen 1903. márc. 29. A titkár.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Márc. 30. hétfő; *A bajusz*, énekes vigjáték. **B**
Márc. 31. keddi; *Macbeth*, szomorú játék. **C**
Apr. 1. szerda: *Bob herceg* daljáték, **A**.
Apr. 2. csütörtök: *Fernande*, színmű, Márkus Emília vendégjátéka. Bérletszünet.
Apr. 3. péntek; *Monna Vanna*, színmű Márkus Emília vendégjátéka, Bérletszünet.
Apr. 4. szombaton: *Halálos csend*, színmű, Márkus Emília vendégjátéka, Bérletszünet.
Apr. 5. vasárnap: délután *San-Toy*, daljáték, Este *Loute*, bohózat: Beckné Kertész Emília vendégjátéka, Bérletszünet.

— **(Márkus Emília vendégszereplése.)** Márkus Emília a héten háromszor vendégszerepleni fog a színházban. Csütörtökön *Fernande*-ban, pénteken *Monna Vanna*-ban és szombaton a *Halálos csend*-ben lép fel. Mind a három előadás bérletszünetes lesz, fölemelt helyárrakkal. Jegyek a három estére hétfőtől kezdve előre válthatók a nappali pénztárnál.

— **(Faragó Ödön szerződése.)** A színtársulat ismét erősödött egy kiváló tehetségű új taggal: az igazgató a jövő évről szerződött Faragó Ödönt, a ki egy ízben már volt a debreceni színház tagja s nevezetesen szép sikereket aratott.

— **(Az utolsó műsortervezet.)** Makó Lajos igazgató megküldte nekünk legújabb és ebben az évadban utolsó műsortervezetét. Ez is oly eszményi szép, mint a színház eddigi minden műsorterve. Remélhető, hogy ezuttal több valósul meg belőle; mert a beküldött műsortervezetet Makó Lajos igazgató saját kezű aláírásával hitelesítette. Kiemeljük belőle, hogy az utolsó hónapban április 12-től május 10-ig négy előadást terveznek, holott eddig hónapok multak el egyetlen népszínmű előadása nélkül.

— **(A színházi bérlet lejátszása.)** Makó Lajos 1902. szept. 30-án 180 előadásra hirdetet bérletet. Ebből tegnap játszotta le a 151-ik bérletszámot. Hátra van tehát még 29 est. Ezekből a héten csak 3-at játszik le a társulat. A nagy héten egész péntekig bérletes előadások lesznek. Még április 6-án a karszemélyzet jutalomjátéka is bérletben megy. Az utolsó 180 adik bérletes előadás május 7-én lesz. Azután még 3 előadást tart a színtársulat. Az utolsó előadás május 10-én vasárnap lesz.

— **(A karszemélyzet jutalomjátéka.)** Április 6-án, hétfőn, a nagyhét első napján lesz a karszemélyzet jutalomjátéka. Mit adnak akkor elő? azt a műsor tervezet nem jelzi. De ez a jutalomjáték bérletben lesz és ezen felül a befolyó összegből az igazgató napi költség címén levon 200 koronát. A mit ezen felül bevesznek, azon a karszemélyzet osztózkodik.

— **(Papir Sándor elszereződése.)** A színtársulat karszemélyzetének egyik tagja Papir Sándor a télen több ízben feltűnt kisebb szerepekben felette ügyes alakításával. A törekvő fiatal színész most elszereződött Krémer Sándor szatmári színtársulatához siheder színésznek.

— **(Krémer Jenő rekedtsége.)** Krémer Jenő makacs rekedtsége miatt egy ideig még nem léphet fel. Ezért szerepeit másnak kellett kiosztani. A Bob hercegben szerepét Makó Lajos, a Borban pedig Nagy Dezső vette át.

TÁVIRATOK.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, márc. 28. (Saját tud. táv.) A déli vasutak Budapestről Pragerhofba induló 225 számú tehervonata Szántód és Balaton-Földvár közt összeütközött a Pragerhofból jövő 240 számú tehervonattal. Az utóbbinak mozdonya két kocsija teljesen összezúzódott s az összetörődött vasuti kocsi roncsok az egész táviróhálózatot összeroncsolták, a sinek összevissza görbültek. Hammer kalauzt, aki kezét lábát összetörte, haldokolva szállították Fehérvárra. A forgalom átszállással történik. A vizsgálatot megindították, a vasut igazgatóság külön vonaton ment ki a helyszínre.

Egyetemi hallgatók tüntetése.

Budapest, március 28. (Saját tudósítónk távirata.) A fővárosi egyetemi hallgatók ma újra tüntetést rendeztek. Este a katonai javaslatok ellen küzdő Kossuth párti tisztviselők tiszteletére lámpionos menetet tartottak, a pártkör előtt pedig éljenezve tüntettek. Az ifjúsághoz itt Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Lengyel Zoltán és Visontay Soma beszéltek. Innen a Magyarország szerkesztője elé vonultak, a hol Bartha Miklós, Lovász Márton és Hellebront Géza tartottak lelkes beszédeket. Azután szép rendben szétoszlottak a tüntetők. Rendzavarás az egész tüntetés alatt nem fordult elő.

Zavargások Zágrábban.

Zágráb, március 28. (Saját tudósítónk távirata.) A zavargások egyre tartanak. A deákok által követelt vasuti német felírás eltávolítása iránt intézkedtek. Az ifjúság házról-házra jár s a német nyelvű címtáblák eltávolítását követeli. Tekintettel a szerföltt izgatott han-

gulatra, a katonaságot készenléte helyezték.

Zágráb, március 28. (Saját tudósítónk távirata.) Midőn a tömeg megakartá ostromolni a Warodni Novine szerkesztőségét, odaérkezett egy rendőrbiztos, a ki csendre intette őket. A tömeg pedig rávetette magát a rendőrbiztosra s véresre verte. Ekkor dördült el a lövés, mely a rendőrbiztosot megsebezte. Ekkor lépett közbe a katonaság. Rohamlépésben jött s szuronysegezve szorította hátra a tömeget s e közben számos tüntetőt megsebezett. Ma nagyon sok ezer ember járt az utcákon, megbámulva a kővel megbombázott házakat. A rendőrség most keresi azt az embert, a ki revolverrel rálőtt a rendőrbiztosra.

Zágráb, márc. 28. (Este a nyugalom helyre állott, a rendőrség rendelkezéséből az összes üzleteket és mulató helyeket bezárták.)

Budapest, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Komoly politikai körök nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot a tüntetéseknek.

A német császárné balesete.

Berlin, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) A császárné állapota teljesen kielégítő. Az orvosok véleménye szerint a sérüléseknek nem lesznek súlyosabb következményei. A csonttörés gyorsan és simán fog begyógyulni.

Leégett községek.

Sopron, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Loesmádon nagy tűz pusztított, 96 épület leégett gazdasági épületekkel együtt, melyekbe számos szarvasmarha bentégett. — Lakompon szintén nagy tűz volt. 42 épületet hamvasztott el a tűz.

Elsülyedt uszályhajó.

Orsova, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Az Adler nevű hajó több uszályt vontatott. Az egyik uszály 50 kocsis szénrel a sziklához ütdött és elsülyedt.

Tűz egy pamut-gyárban.

Budapest, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Késő délután a fővárosi Krausz és társa vattagyára kigyuladt. A tetőzet hamarosan lángba borult. A tűzhöz kivonult valamennyi tűzoltó-őrség s derekas munka után sikerült a veszedelmes tüzet elfolytani.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 28. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba változatlan, árákon. Egyéb gabonanemek változatlanul bágyadtak. Idő. szép.

Buza áprilisra	7.39—40.
„ májusra	7.35—36.
„ októberre	7.40—41.
Rozs áprilisra	6.49—50.
„ októberre	6.36—37.
Zab áprilisra	5.94—95.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.14—15.
„ júliusra	6.20—21.
Repce augusztusra	11.90—12,00.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hasajtó szer.

NYILT-TÉR.)

Rövid használat után nélkülözhetlen.
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. július hó,

Kalodont

nélkülözhetlen
F O G T I S Z T I T Ó - S Z E R .

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatás a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kettőn egyesíti.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, vasárnap, március 29-én két előadás.
Délután félhelyárral, bérletszünetben:

A bor.

Falusi történet 3 felv. Irta: Gárdonyi G.

Este rendes helyárral, bérletszünet

BOB MERENG.

Regényes daljáték. 3 felvonásban.

Diszes

husvétii tolyások
és

alkalmi cikkek

a legnagyobb választékban, valamint cukorkák, csemegék, likőr és cognac különlegeségek a legfinomabb minőségben, ugyisintén papírhéju dió, darált málé,

uradalmi tea vaj és Imperial élesztő

kapható

Uj. CZEGLÉDI IÓZSEF

fűszer és csemege üzletében

Debreczenben,

a „BIKA“ szállodával szemben.

HERMES

Magyar Általános Váltóüzlet Részvtárs.
Budapest, V. Dorottya-utca 8.

Magyarországon törvényesen megengedett sorsjegyeket adunk el
igen coulans, szolid alapon,
könnyen teljesíthető

h a v i részletfizetésre.

E célra a vidéken helyi ügynökségek szervezünk.

Megbízható és szorgalmas egyének, kik ez uton tekintélyes, szép keresetre tehetnek szert, levélileg jelentkezzenek

Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnál.

Budapest, V. Dorottya-utca 8.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Fővárosi hírlapok előfizetőinek
kora ebéd után

az egész város területén házhoz hordják a posta által erre a célra alkalmazott lapkihordó asszonyok a lapokat. Azonkívül nem kell az időtrábló és terhes munkát végezni, a mi az előfizetéseknek postautalvánnyal való beküldésével jár. Egyszerű levelezőlap után is megrendelhető bármelyik hírlap a Székely Imre „Hírlap-terjesztő vállalatánál“ Iskola-u. 1 sz., a honnan azután a nyugtát beküldik.

Szőlőlugast ültessünk.

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden faj alkalmas, (bár mind azaz termőképes) mert nagyobbra ha megdől, természetesen hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igaznak

alkalmas fajtákat ültettek, azok éven eljutják házukat az egész országba idején a legkiválóbb mustaival és más edes szőlőkkel.

A szőlő házában mindent megterem a nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna ezenkívül más épületeknek, kerteknek, karibáknak stb. a legromosabb része anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legvalóságosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó szines tájnyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Emellett első szőlőültetvények Nagy-Károly, a. p. Székelyhíd.

PRELOVSZKY ANDRÁS

ELSŐRANGU KATONAI ÉS POLGARI SZABÓ ÜZLETE.
BEL- ÉS KÜLFÖLDI SZÖVETEK RAKTÁRA. HADI FELSZERELÉSI CIKKEK RAKTÁRA.
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 4. SZÁM.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a beállott tavaszi időnyre megérkeztek a legkiválóbb és legdivatosabb kül- és belföldi ruhaszövetek, melyek dusan felhalmozott raktáromban megtekinthetők. — Megrendelések gyorsan eszközöltetnek a legújabb divat és szabás szerint.

Ugy a tartalékos, mint tényleges állományu

tiszt urak figyelmét pedig felhivom a katonai

— egyenruha és hadifelszerelési cikkeimre. —

Tisztelettel: PRELOVSZKY ANDRÁS.

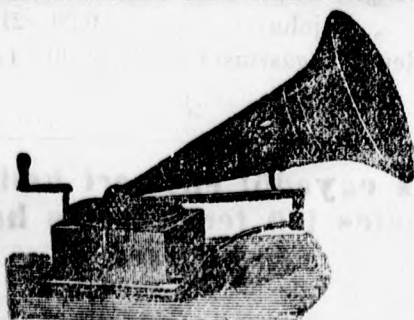
Számos beszélőkészülék létezik, de

csupán egy GRAMMOPHON!

Grammophon beszél és énekel: magyarul, franciául, angolul, olaszul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Katalógusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve. Valódi csakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett íróangyal védjeggyel van ellátva

„Grammophon“ Weiss H. és Társa
Budapest, Károly-körút 2.

Dr. G. Schmidt
felfedező és felfedező főle

Fülolaj

csak a
védjeggyel
ellátott
gyorsan és olgosan
gyógyít időszakos
süketseget,
fülfájást,
fülzúgást,
és nagyothallást
még idült esetekben is.
Egyedül kapható üveggelje 2 frt.

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany
egyszarvúhoz”
Debreczenben.

Ujabb haladás!

Sajogyron

**Védjegy
„Vaslovag”**

Kérje mindenütt
csak az **uj Eisens-
tádtér féle**

EGLASINE

padlófénymázt.

Gyári-jegy: „**VAS-
LOVAG**” törvénye-
sen védve.

2 óra alatt meg-
szárad oly ke-
ményre, mint a
borostyán.

Kiadós! Mosható! Tükörfényű!
Tartós! Szagtalan!

EGLASINE padlófénymáz
utólag **nem ra-
gad**, így tehát

sem por, sem piszok a padlóba
nem hatolhat be. **EGLASINE**
használatban a legolcsóbb be-
eresztő szer padlóknak és kony-
habutoroknak. Takarékos hasz-
nát mellett 1 kg. elegendő
12 □ méter területre „Eisenstaed-
ter Testvérek fénymáz gyárából.”

Kapható minden nagyobb
fűszer- és fetekei-ü ke-
reskedésben.

**Főraktár Debreczenben: ==
== Csanak Iózset czégnél.**

A birtokos gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. gazdaközönséggel tudatni, hogy Magyar-
országon és a külföldön is elismert, **legkitünőbb**

Kühne E. mosoni gazdasági gépgyára
Debreczenben, Piacz-utca 28. sz. alatt

egy mintaraktárt rendezett be. Ezen raktár hi-
valva van **Debreczen és vidéke**
t. gazdaközönségének a **hirneves**, minden gazdasági intézet és szak-
tekintélyek által elismert, kitünő és **valódi magyar gyártmányu** gaz-
dasági eszközökkel szolgálni.

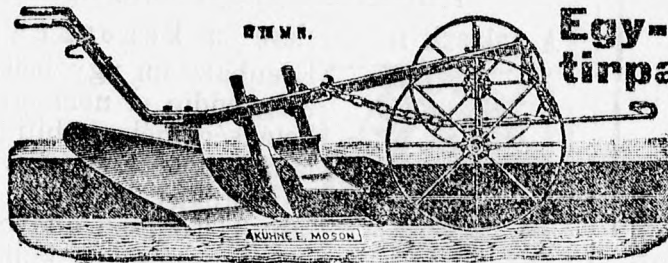
A gyár az általa kiszolgáló eszközök kitünő minősége és
pontos, jó működéseért a legmesszebb menő felelősséget vállalja el
és így ki van zárva az, hogy a közönség a nála tett bevásárlások-
nál — a mint az sajnos, más gyártmányoknál sok esetben történt —
megkárosíttassék.

Felkérem a t. gazdaközönséget, hogy e nagyszabásu gép-
raktárt megtekinteni, esetleg szükségleteit megrendelni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel:

Korondy Sándor,

a Kühne E. mosoni gazdasági gépgyár képviselője.

**Egy- és többvasu ekéket, ex-
tirpatorokat és porhanyító
eszközöket, szántó- és
rétboronákat, hengere-
ket, kapálóeszközöket,
hirneves szabadalm.**

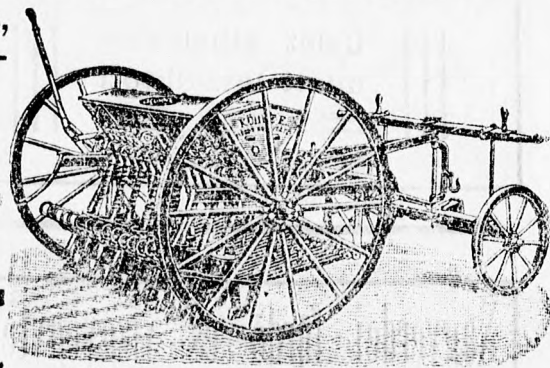
**tolókerekű „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket,
lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgá-
nyos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasz-
tót, szecskavágókat, morzsolókat stb.**

Különleges eszközöket a burgonya,
répa- és szőlőmiveléshez szállít el-
ismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai **MOSONBAN.**
gazdasági gépgyár

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Levél a hölgyvilághoz!

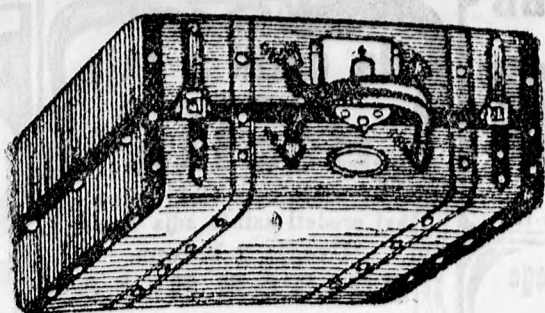
Ezton bátorkodom értesíteni nagyérdemű vevőimet, hogy a külföldi be-
vásárlási telepeimről hazaérkeztem és modeljeim, Paletók, női felöltők, bluzok
és kosztümökben az igen tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak. — Be-
vásárlásomnál különös súlyt helyeztem arra, hogy számos évi multamhoz hiven,
izlés és divat tekintetében a fokozott igényeknek minden tekintetben megfelel-
hessek. Most rendeztem be ezenkívül

NŐI TOILETTE TERMEMET.

Műhelyemben kiváló ügyes szabásom vezetése alatt mindenféle utcai és
alkalmi angol és francia toilette, bluzok, jouponok, pongyolák és Matiné, valamint
minden más egyéb női ruhadarabok megrendelés szerint jutányos árban készülnek.
— Gyászruhák legrövidebb idő alatt, izlésesen elkészítetnek, szükség esetén 6
óra alatt is. — Nagybecsű vidéki vevőimet is tisztelettel kérem, hogy becses
rendelésükkel megbizni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel, Debreczen.

Lovagló és utazási cikkek, haj-, ruha-, fog- és körömkefék, szappanok, illatszerek, pénz- és szivartárczák, angol és solingeni zsebkések és ollók, legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparúru üzletében.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszitések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerák-párosok, evezősök, vitorlások, athleták, lövészek, tornászok alások, vadászok, veteránok, tűzoltók. stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.

Tisztelettel tudatjuk a t. hölgyközönséget, hogy **üzletünket megnagyobbítottuk** s azt vevőink kényelmére rendeztük be. Egy-szerszint gazdag választékát nyújtjuk az idei tavaszi újdonságok-nak, gyönyörű női ruhakelmék, selymek, delinek, batisztok, gazé, boák, nyakkendőknék stb., melyek az általános ízlést jóval felül-mulják. Külön felhívjuk vevőink figyelmét egyes angol és francia costüme kelméinkre és egyes selyem blouz különlegességünkre, melyek Debreczenben csak cégünk részére vannak lekötve. — Napernyők remek kivitelben.

Lovass és Ladányi, Debreczen, Piacz-utca 7.
„Bika” szálloda mellett.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplom bazár.

Megérkeztek a tavaszi idény

UJDONSÁGAI:

Női divatkelmék.

Francia különlegességek.

Batistok. Zephyrek.

Selyem szövetek.

Óriási választék!

Szabott árak!

PURGO
A leggyorsabb módja az
hátrahagyott
még eszembejuttatni is lehet.
23 szekerka ára 1 korona.

Órák, ékaszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
a. olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órák és ékaszerek
Budapest, Erzsébet-körút 78. l. sz.
Nyitva: k. 8 óra 21. sz.
Képes árajánlatok
ingyven.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
RÉPARÁTOR
1 üveg 2 korona.

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összige
55,000 nyeremény, 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. azab. osztályozójáték főfelárultó helye
BUDAPEST, Andrássy-út 60.
Elismert megbízhatóság! Előzetkenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella”
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárta, 8 ca. és kir.
Icsőge József fők. udvari orvostudós
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HENOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás betegség gyógymod: asthma, szív-
gyengeség, ideg- és hőrbaj, szélhűtés, elmozavar ellen.
E gyógymod megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. főorvosl. orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. l. EN.

Megjelent az új X^{es} szantú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK PÁLYA

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festékes műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KEHEPES-UT 39. SZÁM.
111 Népi Új képek után is alkalmat nyújtunk!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakasz-
rden, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztályán,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcaar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajok felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Nyitvatartás: délután 2 óra, este 6 óra.
INGYEN és bérmentve
küldi a —
**„HÖLGYEK
TITKÁRA”**
főzetel kívánatra mindenekinek
ERDŐS J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 8. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pánszony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kiváló hegyi fekvésben, pormentes és szélrel védett, 900 kilo-
méternél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségek hygienikusan a legkövetkezőben vannak beren-
dezve. Kiváló étetés, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pánszony (Pályaudvar).

Kirsche A. magtermelő Pfiffelbach-Apolda
ajánlja: **Kirsche-féle**
„Ideal” takarmány répája magvát.
Termelés vegyi vizsgálat által.
A legtermékenyebb és leg-
kiadóbb takarmányrepának
bizonyult, számos termelési
kísérleteknél.
Kapható:
Kontsek Gézánál Debreczenben.

Fernolendit

A világon legjobb látkeli fényesítő és fénycrém világos lábheiknek melykiváló szép
fényt és tartósságot ad a bőrnek. El használt peccétes sárga vagy barna bőrnek a
Lycsin egészen új fényt ad.
Alapított 1882. Gyári raktár Pécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható

Keil-lakk

(Glasur)
legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.
1 nagy üveg palack ára frt. 125 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz kenőcs | **Arany fénymáz**
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
szer kemény padló számára. 1 köcsög
ára 60 kr. | képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz.
Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:
Szent-Királyi Tivadar cégénél Debreczenben.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépitő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle
-CRÉME 2 kor.
-PUDER
-SZAPPAN

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

LEGIS MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

25000 részlet 100 000
kamat, kisebb g. gép üzemb.

Alombarterelésre
KITŰNŐ SZAKOSZTÁLY.
Művelni árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előreanga kénes hévízü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványviz-uszodákkal,
kő- és kádifürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész
világon elterjedtek és
elzöranguk.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beiktatása után
küldi e csakma
legelő rangu
cséze:
REIF J.
speciális. Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
BUTOR.
Óriási választék
háló-, ebéd-, szobai- és
uri-szoba-butereké. és.
Újabb mint kékkel
NEMES és LENGYEL
buteriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckeméti-utca 6. sz. I.

ZIMMER
bármely országából és
szakmából, ajánlatok süd-
küldése és fel. Üszek. Üszek. is-
tállósa előjából (pószadíj jótállásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czinrudóházak
Budapest, V., Náder-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
Feldolgozza az eddig ismert összes fogászorokot.
OSAN-szájvíz-esszencia 28 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szépitő-szer
üvege 1 frt. Ehhez
balzsamozsappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Nagraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legolcsóbb
hajfestő-szer, sötétszörke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Csorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Klunsterbe London, Paris, Brüssel, Konstantinopol stb.
Raktárak Gyógytárakban, Hírszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITVA 1853.
Nyitvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. - Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. -
Neveldő internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államdiplómá-
sok és az egyéves önkéntesekre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNACIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhánytörli használat után az arca
később a szót elavultja. Egy csomag 8 kr.
Főraktár: Dr Kovács Ernő
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Telette-títek” ingye.
Mi helybeliek **BUDAPESTEN** a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Eszéhat-körut 9-11. szob.)
találkozunk.

SANTALEGGER
Föld emelkedést orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
szépitőszert, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit.
Egy üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár
Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes hásspönzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 2 1/2-3% tavonással:
33 1/2 : : : 6.50%-a 34 : : : 8 : : :
22 : : : 8 : : : 25 : : : 7 : : :
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPÍR
Vergé SZIVARKAHÖVEY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Neustein Fülöp
NEURÓZOTIK
hashajtó labdacsaik

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hir
neves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó
szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és
teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük kö-
vetkeztében még gyermekek által is szivesen
bevételnek.

Egy 15 pillát tartalmazó doboz 30, egy te-
keres mely 8 dobozt, tehát 120 pillát tartalmaz,
csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges
beküldésénél egy tekeres bérmentve
szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó
labdacsaik. Csak ak-
kor valódi, ha min-
den doboz hátulján a mi törvényi-
leg bejegyzett „Szent Lipót” védje-
gyünkkelvan ellátva vörös fekete nyomással. A
mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és
csomagolásainkon Philip's Neustein Apothe-
ker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP
„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza
WIEN, I., Plankengasse. 6.
Raktárak Debreczenben: Balázs Ódön, Fülkey Pál,
Mihalovits I. Muraközy László. Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban,

Egyenruházati-intézet
„A magyar testörhöz.”
PETRUS KÁROLY
polgári és katonai szabó
BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyák-
kal szemben.

**Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-egyletek,
sport, vadász és kerékpár kosztümök,
liberiák stb.**

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

Árjegyzékek ingyen
bérmentve.

